

JAARVERSLAG 2015 NVAG

VERENIGING VOOR ARTSEN BELEID, MANAGEMENT EN ONDERZOEK

1. Bestuursverslag

Het NVAG bestuur bestond uit:

Lode Wigtersma, voorzitter

Sandra Schrooyen, secretaris

Jaap Koot, penningmeester, tevens bestuurslid / penningmeester KAMG

Marie-Louise Essink- Bot, bestuurslid, tevens lid KAMG Concilium

Astrid Coppens, bestuurslid

Frist Hendriks, bestuurslid, tevens bestuurslid Platform Medisch Leiderschap

In 2015 is er wezenlijk nagedacht over (en actie ondernomen m.b.t.) de positie van de NVAG in verband met alle ontwikkelingen die zich in het sociaalgeneeskundige domein afspelen. De belangrijkste aspecten hiervan zijn de volgende:

1. Lode Wigtersma heeft een position paper NVAG opgesteld. Hierin staan de mogelijkheden en kansen die de artsen Beleid, Management en Onderzoek hebben, of zouden moeten benutten, in het publieke zorg domein. De position paper is op de NVAG website gezet voor input vanuit de leden, en is in beknopte vorm opgenomen in het lustrumboekje van de NVAG “35 jaar NVAG” dat begin 2016 is uitgebracht. Dit lustrumboekje is ook op de NVAG website te vinden. Het position paper is tevens gebruikt voor de discussie met de hoogleraren sociale geneeskunde over een gezamenlijk strategisch plan (zie verder).
2. Ledenwerving voor de vereniging. Vastgesteld is dat alle ledenwervingsacties geen netto effect hebben. Daar zullen we als NVAG niet meer extra in investeren; onze activiteiten zouden op zichzelf voldoende aantrekkelijk moeten zijn om voor ledenaanwas te zorgen. Mede om deze reden, en na een uitgebreide inventarisatie, heeft Frits Hendriks een voorstel geschreven om de KAMG uiteindelijk tot de vereniging voor alle sociaalgeneeskundigen te maken. Daarbij zouden de leden van alle huidige KAMG verenigingen lid van de KAMG worden; de verenigingen zouden dan wel blijven bestaan als sectie, om hun eigen deskundigheidsgebied te blijven vertegenwoordigen en inrichten. Hiermee willen we bereiken dat de positie van het vakgebied en van de sociaalgeneeskundigen sterker en zichtbaarder wordt. De (veelal kleine tot zeer kleine) wetenschappelijke verenigingen hebben alle te kampen met problemen met de invulling van bestuursfuncties en commissies en de uitvoering van vele taken; er wordt eenvoudigweg te veel gevraagd van de vrijwilligers. Professionalisering, beleidsmatige en organisatorische ondersteuning, opleidingszaken en geïntegreerde wetenschappelijke nascholingen kunnen efficiënter en met meer kwaliteit georganiseerd worden binnen één grote overkoepelende organisatie. Begin 2016 ging de ALV van de NVAG akkoord met dit streven van het bestuur.
3. Om meer eenheid in het sociaalgeneeskundige domein te bereiken, en met name strategische synergie tussen de wetenschappelijke verenigingen en de academische sociale geneeskunde, heeft het bestuur een brief geschreven aan alle hoogleraren sociale geneeskunde om dit punt de adresseren. Dit resulteerde in vele positieve reacties en een constructieve bijeenkomst tussen KAMG, NVAG en de hoogleraren verenigd in het IOSG in september 2015. Hierbij werden onder meer de volgende doelstellingen geformuleerd:
 - a. Het sociaalgeneeskundige wetenschappelijk onderzoek in de academie steunt op een gemeenschappelijke visie op het vak, en draagt bij aan de volksgezondheid, aan het goed functioneren van het vakgebied en aan een stevige maatschappelijke functie van de sociaalgeneeskundige.
 - b. Verbinding en samenwerking tussen de academische sociale geneeskunde en de praktijk van de volksgezondheidszorg in bijv. gemeenten, GGD-en en andere organisaties is noodzakelijk.

- c. De opleiding van sociaal geneeskundigen moet verbeterd worden via verdergaande academisering van de vervolgopleiding, door meer samenwerking met de hoogleraren, zodat het niveau en de kwaliteit van het bestaande curriculum verbeterd wordt, er meer universitaire opleidingsplaatsen komen en meer wetenschappelijk georiënteerde sociaal geneeskundigen.
 - d. De nascholingen van de artsen M&G en de positionering en uitstraling van het vakgebied moeten kunnen profiteren van het betrekken van prominente professionals / hoogleraren vanuit zowel de sociale geneeskunde als de cure en de care. Hoogleraren sociale geneeskunde kunnen hier een brugfunctie vervullen naar hun vakgenoten uit cure en care.
 - e. Hoogleraren en wetenschappelijke verenigingen moeten samen optrekken om de maatschappelijke en academische positie van het vakgebied te versterken. Hiervoor is in elk geval eenheid nodig: zowel in de KAMG als tussen de hoogleraren.
4. Marie-Louise Essink-Bot, bestuurslid en hoogleraar sociale geneeskunde in het AMC, is vanaf 2016 voor 1 dag per week verbonden aan de NSPOH als strategisch adviseur. Zij is op deze wijze een belangrijke schakel tussen de academie en de vervolgopleiding tot sociaal geneeskundige, en als zodanig al bezig met het tot stand brengen van de gewenste academisering van de vervolgopleiding.
5. Marie-Louise Essink-Bot en Lode Wigtersma hebben een voortrekkersrol gespeeld in de opstelling van het nieuwe concept Opleidingsplan door het KAMG Concilium gedurende 2015. Dit concept Opleidingsplan wordt in 2016 bestuurlijk besproken in de verenigingen en de KAMG en vastgesteld.
- Overzicht van andere (bestuurs)activiteiten
- De traditionele buitenlandse reis ging dit jaar naar China. Het bestuur was verantwoordelijk voor de financiële administratie, niet voor de organisatie, inhoud en bekostiging van de reis (zien onder hoofdstuk 5). Een uitgebreid verslag is te vinden op de NVAG website.
 - De penningmeester van de NVAG, Jaap Koot, had zitting in de congrescommissie van het KAMG congres dat in november 2015 werd gehouden. NVAG, VAGZ en VIA organiseerden gezamenlijk een workshop op dit congres.
 - Het 7e Lustrum van NVAG is gevierd met een symposium getiteld "Publieke gezondheid en de preventieve taken van de huisarts, de gemeente en de zorgverzekeraar" op 21 januari 2016. Er waren excellente sprekers; het symposium werd zeer goed bezocht. Na het symposium was er een geslaagde nieuwjaarsbijeenkomst van NVAG en KAMG gezamenlijk.
 - Er is in 2015 intensief overlegd met de NVTZ over een gezamenlijk te organiseren "dialoogsessie" over de verhouding tussen medische professionals en de bestuurders / toezichthouders van de organisaties waarin zij werken, en hoe die verbeterd kan worden. Dit is uitgemond in een goed bezochte dialoogsessie in februari 2016.
 - De NVAG organiseert samen met de KNMG en Platform Medisch Leiderschap een congres over medisch leiderschap op 2 juni 2016. Dit congres is voor een deel al in 2015 voorbereid.
 - In 2015 zijn afspraken gemaakt met de VAGZ om vanaf 2016 de nascholingen van beide verenigingen in tijd en ook, waar mogelijk, qua inhoud op elkaar af te stemmen. Met VAGZ en VIA werden voorts principe-afspraken gemaakt over intensievere samenwerking in de toekomst op enkele andere thema's.
 - Er is overleg geweest met de NSPOH over de mogelijkheid om geaccrediteerde NVAG nascholingen op te nemen in het curriculum voor aiossen, en om binnen het curriculum de mogelijkheid te krijgen de taak en positie van de wetenschappelijke verenigingen toe te lichten op dagen dat zowel opleiders als aiossen op de NSPOH aanwezig zijn.
 - De NVAG sectie onderzoek heeft een voorstel gemaakt om de sectie om te vormen tot een KAMG-brede onderzoekssectie, die aanvullend is op onderzoekscommissies van de verenigingen. De KAMG brede sectie wil bijdragen aan het toegankelijk maken van wetenschappelijk onderzoek voor de Public Health praktijk. De sectie wil onderzoek en praktijk/beleid dicht bij elkaar brengen door Public Health professionals onderzoeksresultaten optimaal te leren interpreteren en te leren gebruiken bij het vormgeven van beleid en praktijk. Dit voorstel is begin 2016 in het KAMG bestuur positief ontvangen.
 - Zoals elk jaar is ook in 2015, in mei, de jaarlijkse (diner)bijeenkomst voor alle actieve leden georganiseerd. De actieve leden hebben daar in korte "pitches" gerapporteerd over hun activiteiten voor de NVAG. De NVAG is hen bijzonder dankbaar voor hun inzet.
 - De voorzitter schreef voor elke Nieuwsbrief een "stichtend woord", en een aantal keer per jaar een column over een actueel thema.

2. Commissie Onderwijs

Namens de NVAG is Marie-Louise Essink-Bot lid van het Concilium KAMG, de onderwijscommissie van KAMG waarin alle wetenschappelijke verenigingen M&G vertegenwoordigd zijn. In 2015 heeft het Concilium de ontwikkeling van het Opleidingsplan voor de opleiding tot arts M&G voorlopig afgerond. Marie-Louise Essink en Lode Wigtersma hebben in 2015 substantiële bijdragen geleverd aan de uitwerking van het Opleidingsplan. Zij hebben m.n. het generieke karakter van de opleiding handen en voeten gegeven, en met succes aandacht gevraagd voor de thema's wetenschap en medisch leiderschap. Het Opleidingsplan is in november 2015 door het KAMG bestuur voorgelegd aan de wetenschappelijke verenigingen, werkgevers en de hoogleraren Sociale Geneeskunde zoals verenigd in het IOSG (Interuniversitair Overleg hoogleraren Sociale Geneeskunde).

De aanleiding voor het maken van een opleidingsplan was de Position Paper van KAMG uit 2012, waarin de wens werd uitgesproken om de huidige versnippering tegen te gaan en te komen tot een integrale benadering van de opleiding in het specialisme Maatschappij en Gezondheid. In 2014 heeft het Concilium al een eerste stap gezet met de ontwikkeling van een generiek competentieprofiel voor de arts M&G. Het nieuwe Opleidingsplan is afgestemd met en past in andere initiatieven op het gebied van de kwaliteitsborging van de sociaal-geneeskundige vervolgoopleidingen, in het bijzonder K.O.E.R.S (Kwaliteitsvisie Opleidingen en Raamplan Sociale geneeskunde, onder voorzitterschap van Barend Middelkoop).

In 2014 is Marie-Louise namens het Concilium in gesprek gegaan met de NSPOH, naar aanleiding van de wens van het Concilium om het onderzoekstraject in de tweede fase opleiding tot arts M&G ook te mogen invullen met een kwalitatief onderzoek. Naar aanleiding van deze gesprekken heeft de NSPOH een voorstel gedaan voor een nieuwe opzet voor de onderzoeksscholing in de tweede fase. De nieuwe opzet is in november 2015 besproken in de onderwijscommissie vna de NSPOH.

De Commissie Onderwijs vervulde in 2015 een makelaarsfunctie voor ICT-groepen.

Magda Vuijk is contactpersoon voor de intercollegiale toetsing. Ronald Smit is zich ook bezig gaan houden met dit onderwerp. Er is één keer vergaderd. In deze vergadering is besloten om de bestaande methodieken in kaart te brengen en om een lijst te maken met een aantal goede methodieken. Hier is mee gestart. Op de website van de NVAG staat een overzicht van ICT-groepen. Eind 2015 stonden er 16 groepen in het overzicht. Een gedeelte van het overzicht is in 2015 geactualiseerd. Er is informatie over ICT, het overzicht en ICT-groepen verschaft aan artsen. Gedurende het jaar is er ook contact geweest met ICT-groepen. Hen is onder meer informatie verschaft over ICT, het overzicht en de mogelijkheid om vacatures kenbaar te maken.

Nascholing, zie onder secties.

3. Commissie PR

De commissie vergaderde 6 maal en bestond uit:

Voorzitter: vacature
Secretaris: Jan Vosters (nieuwsbrieven, website, contactpersoon bestuur tot 14 april)
Leden: Jan Willem Brethouwer
Yvonne van Pareren vanaf 22 juli
Peter Bob Peerenboom (webmaster)
Magda Vuijk (sociale media, website, contactpersoon commissie onderwijs)
Lode Wigtersma, contactpersoon bestuur vanaf 22 juli

Er werd beraadslaagd over 7^e lustrum en lustrumbrochure, ledenwerving (voucher, rol NSPOH, Artsennet/KNMG), NVAG prijs, format powerpoint, huisstijl, dubbelinterview voorzitters NVAG en VAGZ in Medisch Contact, handleiding sociale media, website (ledenadministratiegebonden functies, complete ledeninformatie) en ondersteuning nascholing (vanaf 9 november symposium genoemd).

De stand op het Nederlands Congres Volksgezondheid en van het KAMG congres werden bemenst.

Sociale media

De NVAG is op Twitter. Er zijn in 2015 ruim 60 tweets en retweets geplaatst. Deze gingen onder meer over de themamiddagen van de NVAG, nascholing die elders werd aangeboden en ontwikkelingen binnen de gezondheidszorg. De NVAG volgde eind 2015 bijna 170 twitteraars. Zelf werd de NVAG eind 2015 door ruim 160 twitteraars gevolgd. De NVAG is in 2015 gestart met een pagina op Facebook. Er is informatie over de vereniging opgezet en er zijn berichten geplaatst over de nascholing. Verder heeft de NVAG een LinkedIn groep waar een aantal leden aan deelneemt.

Ledenlijst is interactief. Vooral nieuwe leden worden uitgenodigd te muteren, aan te vullen en pasfoto toe te voegen. Discussieforum functioneert niet. Nadruk zal op de LinkedIngroep worden gelegd.

Er zijn 6 nieuwsbrieven uitgebracht, alle digitaal, in principe 14 dagen vóór iedere nascholingsbijeenkomst. Gezichtsbepalende documenten staan op de website en zijn verzameld in een map voor aspirant leden.

Ledenwerving wordt aan het bestuur overgedragen; zie onder bestuursverslag.

4. Secties

In de loop van het jaar heeft het bestuur besloten de secties op te heffen. Het bleek onmogelijk naast allerlei andere activiteiten ook nog verschillende secties te runnen. De verdeling van de aandachtsgebieden in de nascholing wordt door het bestuur scherp in de gaten gehouden.

Sectie Beleid

De sectie beleid en de sectie management bestaan niet meer. Er zijn ook geen specifieke bijeenkomsten meer geweest van de secties. Nascholing wordt ook breder en waar mogelijk meer in samenwerking met andere KAMG verenigingen georganiseerd.

Sectie Management

Het aantal leden dat bijeenkomsten van de sectie management bezoekt varieert van 20-40. Het afgelopen jaar hebben Paulien van Hessen, Ivo Maas en Frits Hendriks 1 bijeenkomst georganiseerd (op 11 juni) met Wouter Hart, schrijver van het boek: "Verdraaide organisaties". Het gaat hem erom dat de systemen (c.q. de staf) in organisaties, alsmede wet- en regelgeving het denken en doen ten aanzien van de bedoeling van de organisatie steeds meer in de weg zitten. We moeten daarom terug naar het laatste en de eersten meer ondersteunend en dienend daaraan laten zijn. Dit wordt natuurlijk al langer geroepen, maar Wouter Hart geeft praktische aanknopingspunten en handige tips om dit toch te laten lukken.

Er waren ongeveer 20 leden en het leverde een interactieve bijeenkomst op, die zeer positief werd gewaardeerd en waar men ook van vond dat het relevant was voor de eigen organisatie.

Dit was de laatste bijeenkomst door de sectie management georganiseerd. Vanaf 2016 worden bijeenkomsten met dit thema (management) zoveel mogelijk in of aansluitend aan de Wesley-cyclus opgenomen om een bredere doelgroep aan te spreken.

Het eigen oordeel is positief: er is behoefte aan inspirerende sprekers, maar de doelgroep moet worden uitgebreid (zie ook hierboven). Daarom is samenwerking met en inbedding in de Wesley cyclus voorzien.

Sectie Onderzoek

Algemene doelstelling

Toegankelijk maken van wetenschappelijk onderzoek voor de Public Health praktijk.

Concreet: onderzoek en praktijk/beleid dicht bij elkaar brengen door Public Health professionals onderzoeksresultaten optimaal te leren interpreteren en te gebruiken bij het vormgeven van beleid en praktijk.

Minstens 1 x per jaar wordt rond een actueel thema een nascholing georganiseerd gecombineerd met praktische oefeningen over de beoordeling van "evidence".

In 2015 bestond de kerngroep van de sectie uit 4 personen: Willy-Anne van Stiphout, Yvonne Drewes, Maarten Koornneef en Boukje Zaadstra (coördinator). Anton Kunst stelde zich in 2015 niet meer als kernlid maar wel als adviseur beschikbaar; Guus ten Asbroek stopte vanwege een andere functie vervulling.

Uitbreiding van de kerngroep is gewenst. De sectie vergaderde 4 keer ter voorbereiding van:

- Actualiteit thema mbt NVAG nascholing: "Gemeentelijke transitie als een natuurlijk experiment?" (donderdag 21 mei 2015)
- Voorstel samenstelling en reikwijdte onderzoekssectie: KAMG brede uitbreiding van de onderzoekssectie gestuurd naar NVAG bestuur
- Masterclass onderzoekscompetentie: "Zelf onderzoek doen in de sociaal geneeskundige praktijk". Gezamenlijke nascholing NVAG en VAGZ (Wesley cyclus) op donderdag 8 oktober 2015

Nascholing mbt actualiteit: 1 januari 2015 werden in alle gemeenten drie transities in het sociaal domein ingevoerd: de Wet werken naar vermogen, de overheveling van de AWBZ-begeleiding naar de WMO en de transitie van de jeugdzorg. Deze transities zijn te zien als een natuurlijk experiment waarvan de uitkomst niet voorspeld kan worden, maar zij zullen gevolgen hebben voor (o.a. de rol van de artsen in) de Publieke Gezondheid.

Sprekers waren prof.dr. A. Kunst, hoogleraar Sociale Epidemiologie, AMC, afd. Sociale Geneeskunde, die behandelde de transities als natuurlijk experiment voor de Publieke Gezondheid. Hij introduceerde een nieuwe methodiek om vragen naar het "of" en het "hoe" van een effectevaluatie van deze transities te kunnen beantwoorden. Dr. Matty de Wit, senioronderzoeker, GGD Amsterdam besprak de kosten en rendement van de transities aan de hand van een Maatschappelijke Kosten-Baten Analyse (MKBA) van het Sociale Domein in Amsterdam. De nascholing werd gehouden onder gezamenlijk voorzitterschap van Boukje Zaadstra en Maarten Koornneef. De nascholing werd bezocht door een kleine 30 deelnemers, waarvan de helft een evaluatieformulier invulde met gemiddeld het waarderingcijfer 8.

KAMG-brede onderzoekssectie: op het NVAG “actieve leden” diner in mei benadrukte NVAG voorzitter Lode Wigersma dat voor de toekomst het accent zal moeten liggen op het zoeken naar datgene wat ons bindt (“de Public Health”), dus meer en meer een KAMG insteek hanteren boven het benadrukken van de eigenheid van elke vereniging afzonderlijk. Dit streven sprak de sectie onderzoek NVAG aan. Het goed kunnen interpreteren en gebruiken van onderzoek is immers van belang voor elke arts werkzaam in de publieke sector. Uitgaande van bovenstaande is door de sectie een voorstel geformuleerd aan het NVAG bestuur om de NVAG onderzoekssectie te verbreden naar een KAMG (vereniging overstijgende) onderzoekssectie. Dit voorstel is door het NVAG bestuur positief beoordeeld en in augustus 2015 voorgelegd aan het KAMG bestuur. In 2016 is hier positief op beslist door het KAMG bestuur.

Masterclass: Op donderdag 8 oktober 2015 organiseerde de VAGZ met de NVAG een Masterclass over “Zelf onderzoek doen in de sociaal geneeskundige praktijk: Knelpunten en oplossingen”: Inleider was NVAG onderzoekssectie lid. Dr. Willy-Anne van Stiphout, arts M&G en epidemioloog B. Een aantal onderzoeken werd gepresenteerd en in interactie met de zaal werden vraagstelling, opzet, uitvoering en relevantie voor de sociaal geneeskundige praktijk kritisch besproken. Deze opzet werd zeer gewaardeerd. Evaluatie en afsluiting van de Masterclass. werd gedaan door Dr. Hans Kuijpers, arts M&G, VAGZ.

Sectie OGGZ

Leden kerngroep sectie OGGZ

Coline van Everdingen, arts M&G, Igor van Laere, arts M&G, Ronald Smit, arts M&G De sectie heeft 3x vergaderd en daarnaast 1x met het bestuur NVAG over de samenwerking tussen NVAG en Nederlandse Straatdokers Groep.

Samenwerking sectie met kerngroep Nederlandse Straatdokers Groep – NSG (= extern): 3 x vergaderd (Coline van Everdingen, Fifi Groenendijk, arts, Igor van Laere, Maria van den Muijsenberg, huisarts, Marcel Slockers, huisarts/straatdokter, Ronald Smit)

Het 2^e Nederlandse Straatdokers Symposium “**Sociaal kwetsbaar in beeld**” werd op 14 april 2015 in de Verkadefabriek Clubzaal te 's-Hertogenbosch gehouden.

Doelgroep: professionals betrokken bij de medische basiszorg voor dak- en thuislozen en geïnteresseerde artsen M&G/NVAG leden. Opkomst: 86 deelnemers, waarvan 64 BIG geregistreerde artsen en verpleegkundigen; deelname door 12 NVAG leden. Na het symposium is een evaluatieformulier door 66 deelnemers ingevuld (77%): cijfer voor het symposium 7.4. Evaluatieverslag, zie link:

http://www.doctorsforhomeless.org/wp-content/uploads/Evaluatie-2e-Nederlandse-Straatdokers-Symposium_14-april-2015.pdf

Leden van de sectie OGGZ/NSG hebben bijgedragen aan de volgende publicaties:

- Dik Binnendijk: Straatdokers signaleren toename onverzekerde daklozen_ZorgMagazine augustus 2015
- van Mill, van Laere, Duenk, Nauta. Dakoze onverzekerde illegaal multipelle fracturen psychose. NTvG augustus 2015
- Slockers et al_Maatregelen voor daklozen verbeteren leefomstandigheden maar geen sterfteafname. TSG 2015
- van Laere & Lohuis_Signalen toename verwarde personen. Participatie en Herstel 2015_24(2)_4-10
- Daklozen hebben te weinig toegang tot medische zorg. Herbergkrant Zwolle; Uitgeverij Jupijn 2015 maart april editie 54
- van Laere, van den Muijsenbergh, Smit,_ Slockers. Basiszorg voor daklozen is urgent probleem. Medisch Contact 2015 70 (8) 340-434
- van Everdingen. Verwarde Mensen op straat.Leger des Heils-VEZC, dec2015

Coline van Everdingen heeft op 15/9/2015 namens de sectie OGGZ/NSG een workshop verzorgd op de landelijke studiedag beschermd wonen en opvang van de VNG en GGZ Nederland. Titel: “Lessen rond signalering, toeleiding en toegang: op weg naar een duurzame insteek.”

Vanuit de NSG is aansluiting gezocht bij de NVAG. Het bestuur van de NVAG stond positief tegenover een kruisbestuiving, zij het onder bepaalde condities. In de loop van 2015 is dit verder door de NSG uitgewerkt en de samenwerking zal in 2016 zijn definitieve beslag krijgen.

5. Werkgroep Studiereis naar China

De studiereis naar China in maart 2015 vergde een intensieve voorbereiding vanwege de te overbruggen afstanden: in kilometers maar ook in taal en procedures. De kick-off van de voorbereidingsgroep was in januari 2014 en die tijd was onder andere nodig om de inhoudelijke vraagstellingen af te stemmen met het gastland. Voor een goede ontvangst hielp het enorm dat we als KNMG-delegatie konden gaan met de KNMG vicevoorzitter als delegatieleider. Om het rendement van de reis te vergroten zijn er begin 2015 twee voorbereidingsbijeenkomsten georganiseerd waar de deelnemers informatie kregen over cultuur, communicatie en beleefdheidsvormen. De tiendaagse studiereis ging langs Beijing, Chengde, Zhenjiang, Yangzhou en Wuxi. Het boordevolle studieprogramma leidde tot uiteenlopende impressies van de Chinese gezondheidszorg, zoals: de wereld ziet er echt anders uit als je steeds met drie extra nullen moet rekenen. En: China is bezig een grote achterstand met duizelingwekkende vaart in te halen (hoe lang houden ze dit vol?). En ook: dit is dus marktwerking in het kwadraat.

Op de website zijn foto's en presentaties geplaatst. Op basis van de opgedane ervaringen en groepsbrede evaluaties is een advies aan het bestuur van de NVAG uitgebracht ten behoeve van toekomstige studiereizen.

De voorbereidingsgroep bestond uit Suparto Bambang Oetomo, Toen Ping Oey (organisator), Suili Oey en Jan Vosters. De experts: René Héman (delegatieleider), Pieter van den Hombergh, Paul Mertens, Frans van Muilwijk, Geesje Nijhof.

De resultaten in cijfers: 24 deelnemers kwamen tot 18 werkbezoeken, 2 conferenties, 3 Nederlandse presentaties, 1 reünie en 30 accreditatiepunten.